

На Ваш «електронний лист», який надійшов на електронну адресу Відділу з питань звернень громадян Апарату Верховної Ради України, повідомляємо таке.

Відповідно до частини першої статті 19 Закону України «Про доступ до публічної інформації» (далі – Закон) під запитом на інформацію розуміється прохання особи до розпорядника інформації надати публічну інформацію, що знаходиться у його володінні.

Статтею 1 Закону визначено, що публічна інформація – це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом.

Відповідно до статті 13 Закону та пункту 1 Розпорядження Голови Верховної Ради України «Про забезпечення виконання Закону України «Про доступ до публічної інформації» в Апараті Верховної Ради України» № 393 від 11 травня 2011 року (в редакції Розпорядження Голови Верховної Ради України № 234 від 28 серпня 2019 року) розпорядником публічної інформації з урахуванням конституційних повноважень Верховної Ради України є Апарат Верховної Ради України стосовно інформації, яка знаходиться у його володінні та була створена:

- в процесі реалізації Верховною Радою України, її органами повноважень, передбачених законодавчими актами;
- Апаратом Верховної Ради України в процесі забезпечення діяльності Верховної Ради України та її органів;

При цьому Апарат Верховної Ради України не є розпорядником інформації за запитом на інформацію:

- стосовно інформації, що створена іншими органами державної влади України, органами влади інших держав, міжнародними організаціями (у тому числі в частині інформації цих органів, що міститься на офіційному вебсайті Верховної Ради України тощо);
- стосовно інформації, яка може бути отримана шляхом узагальнення, аналітичної обробки даних або потребує створення в інший спосіб;

Як вбачається з науково-практичного коментаря до Закону України «Про доступ до публічної інформації» до статті 1 (Науково-практичний коментар до Закону України «Про доступ до публічної інформації». – К.: Центр суспільних медіа, 2012. – 335 с.), важливою ознакою публічної інформації у розумінні Закону є її попередня фіксація. З цього випливає, що Закон регулює відносини щодо доступу до інформації, яка вже існує, і не вимагає у відповідь на запит створювати певну інформацію. Це важлива характеристика, яка, наприклад, дозволяє відрізнити інформаційний запит від звернення, яке, як правило, вимагає створення інформації (наприклад, підготовку роз'яснення).

Отже, суть запиту зводиться до прохання надати інформацію, якою володіє розпорядник. Закон надає право доступу до вже існуючої інформації (документів) і не вимагає створення у відповідь на запит створення нової інформації (зокрема, шляхом проведення аналітичної роботи). Інші вимоги або прохання (визнати чи підтвердити юридичний статус, поновити порушене право, притягти порушника до відповідальності, надати роз'яснення тощо) розглядаються відповідно до Закону України «Про звернення громадян».

Водночас повідомляємо, що відповідно до статті 3 Закону України «Про звернення громадян» під зверненнями громадян слід розуміти викладені в письмовій або усній формі пропозиції (зауваження), заяви (клопотання) і скарги. Пропозиція (зауваження) – звернення громадян, де висловлюються порада, рекомендація щодо діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування, депутатів усіх рівнів, посадових осіб, а також висловлюються думки щодо врегулювання суспільних відносин та умов життя громадян, вдосконалення правової основи державного і громадського життя, соціально-культурної та інших сфер діяльності держави і суспільства. Заява (клопотання) – звернення громадян із проханням про сприяння реалізації закріплених Конституцією та чинним законодавством їх прав та інтересів або повідомлення про порушення чинного законодавства чи недоліки в діяльності підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, народних депутатів України, депутатів місцевих рад, посадових осіб, а також висловлення думки щодо поліпшення їх діяльності. Клопотання – письмове звернення з проханням про визнання за особою відповідного статусу, прав чи свобод тощо. Скарга – звернення з вимогою про поновлення прав і захист законних інтересів громадян, порушених діями (бездіяльністю), рішеннями державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, об'єднань громадян, посадових осіб.

Унаслідок їх розгляду при наданні відповіді на звернення може створюватися нова інформація.

Беручи до уваги зміст Вашого «електронного листа» та керуючись наведеними нормами законів України «Про доступ до публічної інформації» та «Про звернення громадян», зазначаємо, що Ваш «електронний лист» за своєю суттю не є запитом на інформацію, а тому на нього не поширюється дія Закону України «Про доступ до публічної інформації».

Зважаючи на викладене, а також відповідно до підпункту 5 пункту 5 Розпорядження, відповідно до якого кореспонденція, яка містить вимогу про отримання інформації, але за своїм характером не є запитом на інформацію, розглядається за правилами, встановленими Законом України «Про звернення громадян», Ваш «електронний лист» підлягає розгляду відповідно до положень Закону України «Про звернення громадян».

Водночас роз'яснюємо, що відповідно до частини першої статті 7 Закону України «Про звернення громадян» **обов'язковому прийняттю та розгляду підлягають лише звернення, оформлені належним чином і подані у встановленому порядку.**

Згідно зі статтею 5 Закону у зверненні має бути зазначено прізвище, ім'я, по батькові, **місце проживання громадянина**, викладено суть порушеного питання, зауваження, пропозиції, заяви чи скарги, прохання чи вимоги. Письмове звернення повинно бути **підписано заявником** (заявниками) із зазначенням дати. В електронному зверненні також має бути зазначено електронну поштову адресу, на яку заявнику може бути надіслано відповідь, або відомості про інші засоби зв'язку з ним. Застосування електронного цифрового підпису при надсиланні електронного звернення не вимагається.

Звернення, оформлене без дотримання зазначених вимог, повертається заявнику з відповідними роз'ясненнями не пізніше як через десять днів від дня його надходження, крім випадків, передбачених частиною першою статті 7 цього Закону.

Відтак, Ви можете надсилати звернення на адресу Верховної Ради України, її органів, народних депутатів України, дотримуючись вищезазначених вимог.

При цьому звертаємо Вашу увагу на те, що згідно зі статтею 13 Закону України «Про звернення громадян» діловодство щодо звернень громадян ведеться в порядку, який встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Відповідно до абзацу третього пункту 2 Інструкції з діловодства за зверненнями громадян в органах державної влади і місцевого самоврядування, об'єднаннях громадян, на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форм власності, в засобах масової інформації, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України № 348 від 14 квітня 1997 року із змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 48 від 03 лютого 2016 року (далі – Інструкція), **електронне звернення приймається на визначену електронну адресу або шляхом заповнення електронної форми, яка розміщується на офіційному веб-сайті організації.**

Відповідно до пункту 2.15 Порядку роботи із зверненнями громадян в Апараті Верховної Ради України, затвердженого Розпорядженням Голови Верховної Ради України № 273 від 11 липня 2016 року, в редакції із змінами, внесеними згідно з Розпорядженням Голови Верховної Ради України № 7 від 12 січня 2018 року, приймання письмових звернень громадян, надісланих на адресу Верховної Ради України з використанням засобів електронного зв'язку (електронних звернень), здійснюється централізовано Відділом з питань звернень громадян **шляхом заповнення електронної форми на веб-порталі «Електронний кабінет громадянина» офіційного веб-сайту Верховної Ради України.**

Іншого порядку приймання письмових звернень громадян, надісланих на адресу Верховної Ради України з використанням засобів електронного зв'язку (електронних звернень), в Апараті Верховної Ради України не передбачено.

Водночас роз'яснюємо, що відповідно до частини дев'ятої пункту 2 Інструкції автоматизовані реєстрація пропозицій, заяв і скарг та облік особистого прийому громадян здійснюються з реєстраційно-контрольних форм шляхом введення в персональний комп'ютер таких елементів: дата надходження

звернення; прізвище, ім'я, по батькові, категорія (соціальний стан) заявника; звідки одержано звернення, дата, індекс, контроль; порушені питання - короткий зміст, індекси; зміст і дата резолюції, прізвище автора, виконавець, термін виконання; дата надіслання, індекс і зміст документа, прийняті рішення, дата зняття з контролю; номер справи за номенклатурою.

При цьому повідомляємо, що відповідно до статті 2 Закону України «Про захист персональних даних» персональні дані – це відомості чи сукупність відомостей про фізичну особу, яка ідентифікована або може бути конкретно ідентифікована.

Відповідно до частини другої статті 4 вказаного Закону України володільцем чи розпорядником персональних даних можуть бути підприємства, установи і організації усіх форм власності, органи державної влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні особи – підприємці, які обробляють персональні дані відповідно до закону.

Згідно ж із частинами п'ятою-шостою статті 6 цього Закону обробка персональних даних здійснюється для конкретних і законних цілей, визначених за згодою суб'єкта персональних даних, або у випадках, передбачених законами України, у порядку, встановленому законодавством. Не допускається обробка даних про фізичну особу, які є конфіденційною інформацією, без її згоди, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини.

Вичерпний перелік підстав для обробки персональних даних визначено статтею 11 України «Про захист персональних даних». При цьому згода суб'єкта персональних даних на обробку його персональних даних є лише однією з підстав для їх обробки.

За наявності ж підстав, визначених пунктами 2-6 частини першої статті 11 зазначеного Закону обробка персональних даних здійснюється без згоди суб'єкта персональних даних. Однією з таких підстав є **дозвіл на обробку персональних даних, наданий володільцю персональних даних відповідно до закону виключно для здійснення його повноважень** (пункт 2 частини першої статті 11 Закону).

Відтак, проводячи роботу зі зверненнями громадян, Відділ з питань звернень громадян, як структурний підрозділ Апарату Верховної Ради України, який, на підставі статті 19 Закону України «Про звернення громадян» та Положення про Відділ з питань звернень громадян Апарату Верховної Ради України, затвердженого Розпорядженням Голови Верховної Ради України № 792-К від 7 червня 2018 року, є спеціально уповноваженим здійснювати розгляд звернень громадян у Верховній Раді України, здійснює обробку персональних даних в межах, визначених діючим законодавством.

Відділ з питань звернень громадян
Апарату Верховної Ради України